

6.2.4. Fundusz Sołecki

6.2.4.1 Zgodnie art. 6 ustawy z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołeckim (Dz.U. Nr 52, poz. 420 ze zm.) w 2009 r. rada gminy była zobowiązana podjąć uchwałę o wyrażeniu bądź niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie w budżecie 2010 r. funduszu sołeckiego w terminie do dnia 30 czerwca. Uchwałą nr XXV/166/09 z dnia 22 czerwca 2009 r. Rada Gminy Zawady wyraziła zgodę na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie 2010 r.

Kontrolującemu okazano dokument (bez daty i podpisu) zawierający zestawienie wszystkich sołectw Gminy Zawady (26), liczbę mieszkańców (łącznie 3039 - w podziale na poszczególne sołectwa) oraz wysokości funduszu sołeckiego 190.605,67 zł i w podziale na poszczególne sołectwa – zał. nr 2/85 do protokołu. Dokumentów, na podstawie których ustalono dane do wyliczenia funduszu sołeckiego kontrolującemu nie okazano.

Zgodnie z wzorem zawartym w art. 2 ustawy wysokość funduszu ustala się przyjmując za podstawę liczbę stałych mieszkańców poszczególnych sołectw na dzień 30 czerwca 2009 r., która wg danych uzyskanych z Urzędu Stanu Cywilnego wynosiła – 3072, dochodów bieżących uzyskanych w 2008 r. - 6.643.482,05 zł (wg danych uzyskanych od Skarbnika – zał. nr 2/86 do protokołu) oraz liczby mieszkańców gminy na dzień 31 grudnia 2008 - 2938 dane wg GUS – Kwotę bazową ustalono na 2.261,23 zł. Łączna wysokość funduszu sołeckiego ustalona przez kontrolującego na podstawie danych uzyskanych z USC oraz od Skarbnika wynosiła 187.048,94 zł i była niższa o 3.556,73 zł od wysokości ustalonej przez jednostkę.

Lp.	Nazwa sołectwa	Wysokość funduszu ustalona przez jednostkę	Wysokość Funduszu ustalona przez kontrolującego
1.	Cibory Gałęckie	8.517,47 zł	9.406,72 zł
2.	Cibory-Chrzczony	6.851 zł	5.607,85 zł
3.	Cibory-Kołaczk	5.138,25 zł	5.019,93 zł
4.	Cibory-Witki	5.207,69 zł	5.087,77 zł
5.	Góra Strękowa	5.624,30 zł	5.517,40 zł
6.	Konopki Klimki	6.503,82 zł	6.354,06 zł
7.	Konopki Pokrzywnica	9.767,31 zł	9.632,84 zł
8.	Krzewo Plebanki	5.230,83 zł	5.155,60 zł
9.	Kurpiki	6.202,94 zł	6.082,71 zł
10.	Łaś Toczydłowo	9.929,33 zł	9.813,74 zł
11.	Maliszewo-Łynki	6.804,71 zł	6.625,40 zł
12.	Maliszewo-Perkusy	7.776,82 zł	7.484,67 zł
13.	Nowe Chlebotniki	8.424,88 zł	8.253,49 zł

NACZELNIK
WYDZIAŁU KONTROLI
mgr Rafał Nykożko

ZA ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM

14.	Nowe Grabowo	6.503,82 zł	6.354,06 zł
15.	Nowe Krzewo	6.392,37 zł	6.173,16 zł
16.	Rudniki	8.054,56 zł	7.982,14 zł
17.	Stare Grabowo	6.503,82 zł	6.331,44 zł
18.	Stare Krzewo	6.017,77 zł	5.901,81 zł
19.	Strękowa Góra	8.124 zł	7.936,92 zł
20.	Targonie Krytuły	6.758,42 zł	6.670,63 zł
21.	Targonie Wielkie	9.628,44 zł	9.542,39 zł
22.	Targonie Wity	7.267,62 zł	7.145,49 zł
23.	Wieczorki	6.388,10 zł	6.263,61 zł
24.	Zawady Borysówka	6.966,73 zł	7.416,83 zł
25.	Zawady Stare	12.174,42 zł	11.554,88 zł
26.	Zawady Kolonia	7.846,25 zł	7.733,40 zł
Razem		190.605,67 zł	187.048,94 zł

W przedstawionej dokumentacji brak jest dokumentów potwierdzających przekazanie sołtysom w terminie do dnia 31 lipca 2009 r., informacji o wysokości środków przysługującej każdemu z sołectw w ramach funduszu. Obowiązek przekazania takiej informacji wynika z art. 2 ust. 2 ustawy o funduszu sołeckim.

Postanowienia uchwały budżetowej wskazują, że wszystkie 26 sołectw złożyło wnioski o realizację przedsięwzięć w ramach funduszu sołeckiego. Kontrolującemu okazano 24 wnioski złożone przez sołectwa w terminie do dnia 30 września 2009 r., z których żaden nie został odrzucony przez Wójta. Brak jest wniosku sołectw Zawady Borysówka oraz Zawady Kolonia. Jak wynika, z wyjaśnień Jarosława Wądołowskiego Kierownika Referatu Inwestycji Rolnictwa i Obsługi Technicznej, w roku 2009 wszystkie sołectwa złożyły stosowne wnioski, brak 2 z nich jest następstwem zaginięcia – zał. nr 2/87 do protokołu. Z budżetu na 2010 r. wynika, że jednostka planowała w ramach funduszu sołeckiego zrealizować wydatki w wysokości 190.606 zł (całość środków ustalonych przez jednostkę). Według sprawozdania Rb -28S ustalono, że zrealizowano wydatki w kwocie 179.580,43 zł

6.2.4.2. W ramach kontroli sprawdzono w zakresie zgodności z art. 4 ustawy funduszu sołeckim złożone wnioski oraz ich realizację przez następujące wybrane do kontroli sołectwa:

a) Zawady Stare – wnioskiem z dnia 27.09.2009 r. podpisanym przez Sołtysa, sołectwo wniosło o uwzględnienie przedsięwzięcia polegającego na zwirowaniu drogi. Do wniosku załączona została uchwała nr 1/2009 Zebrania Wiejskiego Mieszkańców Sołectwa z dnia 27.09.2009 r., lista obecności na zebraniu wiejskim oraz protokół z Zebrania Wiejskiego Sołectwa Stare Zawady z dnia 27.09.2009 r.;

NACZELNIK
WYDZIAŁU KONTROLI

mgr Rafał Trykozko

ZA ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM

- b) Strękowa Góra - wnioskiem z dnia 24.09.2009 r. podpisanym przez Sołtysa, sołectwo wniosło o uwzględnienie przedsięwzięcia polegającego na zwirowaniu drogi. Do wniosku załączona została uchwała nr 1/2009 Zebrania Wiejskiego Mieszkańców Sołectwa z dnia 24.09.2009 r., lista obecności na zebraniu wiejskim oraz protokół z Zebrania Wiejskiego Sołectwa Strękowa Góra z dnia 27.09.2009 r.;
- c) Nowe Krzewo – wnioskiem z dnia 26.09.2009 r. podpisanym przez Sołtysa, sołectwo wniosło o uwzględnienie przedsięwzięcia polegającego na zwirowaniu drogi. Do wniosku załączona została uchwała nr 1/2009 Zebrania Wiejskiego Mieszkańców Sołectwa z dnia 26.09.2009 r., lista obecności na zebraniu wiejskim oraz protokół z Zebrania Wiejskiego Sołectwa Nowe Krzewo z dnia 26.09.2009 r.;
- d) Rudniki – wnioskiem z dnia 26.07.2009 r. podpisanym przez Sołtysa, sołectwo wniosło o uwzględnienie przedsięwzięcia polegającego na zwirowaniu drogi. Do wniosku załączona została uchwałą nr 1/2009 Zebrania Wiejskiego Mieszkańców Sołectwa z dnia 26.09.2009 r., lista obecności na zebraniu wiejskim oraz protokół z Zebrania Wiejskiego Sołectwa Rudniki z dnia 26.09.2009 r.;
- e) Targonie Krytuły – wnioskiem z dnia 29.07.2009 r. podpisanym przez Sołtysa, sołectwo wniosło o uwzględnienie przedsięwzięcia polegającego na zwirowaniu drogi. Do wniosku załączona została uchwała Zebrania Wiejskiego Mieszkańców Sołectwa z dnia 29.07.2009 r., lista obecności na zebraniu wiejskim oraz protokół z Zebrania Wiejskiego Sołectwa Targonie Krytuły z dnia 29.07.2009 r.;
- f) Nowe Chlebotki – wnioskiem z dnia 10.07.2009 r. podpisanym przez Sołtysa, sołectwo wniosło o uwzględnienie przedsięwzięcia polegającego na zwirowaniu drogi. Do wniosku załączona została uchwała Zebrania Wiejskiego Mieszkańców Sołectwa z dnia 10.07.2009 r., lista obecności na zebraniu wiejskim oraz protokół z Zebrania Wiejskiego Sołectwa Nowe Chelbotniki z dnia 10.07.2009 r. – wnioski wraz uzasadnieniem wniosku sołectwa Zawady Stare stanowią zał. nr 2/88 do protokołu.

Analiza spełniania przez w/w wnioski wymogów zawartych w art. 4 ust. 3 ustawy wykazała, że zawierały one tylko oznaczenie przedsięwzięcia przewidzianego do realizacji na obszarze sołectwa bez oszacowania kosztów i uzasadnienia. Uzasadnienie realizowanego przedsięwzięcia zwierał jeden ze zbadanych wniosków sołectwa Zawady Stare z tym, że dotyczyło ono realizacji remontu świetlicy wiejskiej, natomiast sołectwo wnioskowało o zwirowanie dróg. Zgodnie z art. 4 ust. 5 ustawy wniosek nie spełniający wymogów określonych w art. 2-4 ustawy w terminie 7 dni od jego otrzymania winien być odrzucony

NACZELNIK
WYDZIAŁU KONTROLI
mgr Rafał Trykozko

ZA ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM

przez Wójta. Ustalono, że mimo nie spełniania wymienionych powyżej wymogów zbadane wnioski zostały przyjęte do realizacji.

Ustalono z pozostałych 18 wniosków złożonych przez Sołectwa (zał. nr 2/89 do protokołu), 16 nie zawiera oszacowania kosztów i uzasadnienia wymaganych art. 4 ust. 3, przez co również winny zostać odrzucone przez Wójta. Wniosek sołectwa Nowe Grabowo zawiera tylko wskazanie kwoty przeznaczonej na żwirowanie dróg, która odpowiada wysokości środków przysługujących sołectwu w ramach funduszu 6.504 zł, nie zawiera natomiast uzasadnienia. Wniosek sołectwa Stare Grabowo, zawiera kwotę szacowanych wydatków w wysokości 6.504 zł oraz uzasadnienie realizacji przedsięwzięcia żwirowania dróg gminnych na terenie Sołectwa.

6.2.4.3. Badaniem objęto prawidłowość realizacji wydatków w oparciu o w/w wymienione wnioski sołectw. Ustalono, że jednostka zawarła w dniu 01.09.2010 r. umowę (zał. nr 2/90 do protokołu) z firmą Usługi Transportowe Józef Kropiewnicki z siedzibą w Sokołach (po przeprowadzeniu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego) na wzmocnienie nawierzchni jezdni dróg poprzez zwiększenie nawierzchni żwirowej i wykonanie dróg gminnych i powiatowych w łącznej długości 5.793,30 m³ (2.582,1 m³ – na terenie sołectw – drogi gminne oraz 3.211,4 m³ – drogi powiatowe). Ryczałtowa wartość robót wynosiła 293.848,69 zł. Termin ich zakończenia wyznaczono na dzień 15.10.2010 r. Przewidywano żwirowanie z wyrównaniem na wskazanych w § 1 odcinkach dróg (określono ilość m³ dróg gminnych w poszczególnych sołectwach, które miały być zrealizowane w ramach funduszu sołectkiego oraz dróg powiatowych) w ramach istniejącego pasa drogowego o szerokości do 6 m, warstwą ustalaną dla każdego odcinka.

Z opisu faktury z dnia 20.10.2010 r. nr 34/2010 za wykonaną usługę (zał. nr 2/91 do protokołu) wynika, że w ramach funduszu poniesiono wydatki na żwirowanie dróg gminnych w kwocie 129.328,69 zł oraz powiatowych 164.520 zł.

Ponadto na podstawie umowy z dnia 17.05.2010 r. zawartej z przedsiębiorstwem Herbud Kamil Herman z siedzibą w Szepietowie, wykonano w ramach wydatków ze środków funduszu sołectkiego usługę polegającą na kruszeniu kamieni i gruzu budowlanego zgromadzonego na placu Gminy w miejscowości Zawady ul. Akacyjowa wraz załadunkiem gruzu do maszyny kruszącej w ilości 600 ton. Termin realizacji zamówienia określono na dzień 10 czerwca 2010 r. Obioru robót o wartości 8.784 zł dokonano w dniu 15.06.2010 r., zamawiający wystawił w dniu 06.07.2010 r. fakturę nr za wykonaną usługę w kwocie 8.784 zł, którą opłacono w dniu 13.07.2010 r. Wb – 115. –załącznik 2/92 do protokołu. Jak ustalono

NACZELNIK
WYDZIAŁU KONTROLI
mgr Rafał Trykozko

ZA ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM

powyższe wydatki zostały zaliczone jako zrealizowane w ramach środków funduszu sołeckiego Sołectwa Zawady Stare. Z wniosku sołectwa o uwzględnienie w projekcie budżetu wynika, że przedsięwzięciem przyjętym do realizacji było żwirowanie dróg. Przedmiotem zrealizowanych wydatków w wysokości 8.784 zł, było kruszenie gruzu należącego do Gminy, co bezpośrednio z wniosku nie wynikało i nie powinno zostać uznane za wydatek zrealizowany w ramach funduszu sołeckiego. W pisemnych wyjaśnieniach Jarosław Wądołowski wskazał, że kruszywo wykonane zgodnie ze zleceniem, zostało wykorzystane na wzmocnienie podbudowy dróg w miejscowości Zawady następnie położono na tak utwardzoną nawierzchnię emulsję asfaltową – zał. nr 2/93 do protokołu.

W dokumentacji znajdują się również umowa z dnia 29.12.2010 r. zawarta z firmą JAWA Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku na wyrównanie i żwirowanie dróg we wsi Grabowo Nowe. Wysokość wynagrodzenia została ustalona w wysokości 6.000 zł a termin jego realizacji do 15 maja 2011 r. Faktura została opłacona w dniu 30.12.2010 r. (RK nr 95), natomiast odbioru robót dokonano dopiero w dniu 29.04.2011 r. – zał. nr 2/94 do protokołu.

6.2.3.4. Ze sprawozdania Rb 28S z rok 2010 wynika, że w ramach funduszu w rozdz. 600016 „Drogi Gminne” zrealizowała wydatki w wysokości 141.053 zł, jak ustalono była to kwota wydatków określone przez sołectwa, które złożyły wnioski na żwirowanie dróg gminnych w ramach funduszu wyliczona przez gminę, a nie kwota faktycznie zrealizowanych wydatków. Kwota faktycznie zrealizowanych wydatków w ramach funduszu sołeckiego, ustalona przez kontrolującego do końca roku na podstawie umów wskazanych w poprzednim punkcie wynosiła 6.000 zł.

Z ewidencji księgowej wynika, że zobowiązanie z tytułu umowy z dnia 01.09.2010 r. na kwotę 293.848,69 zł zostało opłacone w 2010 r. w wysokości 82.260 zł w dniu 15.11.2010 r. (Wb-194). Jak wynika z ewidencji księgowej, kwota ta została ujęta jako wydatek z tytułu żwirowania dróg powiatowych – rzdz. 60014 i stanowiła kwotę dotacji celowej uzyskanej z powiatu białostockiego na żwirowanie dróg powiatowych i wynikała z rozliczenia dotacji - zał. nr 2/95 do protokołu. Pozostała kwota zobowiązań za żwirowanie dróg gminnych została wykonana dopiero w dniu 5.01.2011 r. (Wb-3 zał. nr 2/96 do protokołu) w wysokości 211.588,69 zł. W związku z powyższym wydatki wykonane w ramach funduszu na koniec roku wynosiły 6.000 zł. Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy środki funduszu wygasają z końcem roku. W związku z faktem, że większość wydatków „zrealizowanych z funduszu” zastała wykonana w roku następnym 2011. Na podstawie w/w

NACZELNIK
WYDZIAŁU KONTROLI

ZA ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM

mgr Małgorzata Trykozko

normy prawnej wysokość faktycznie wykonanych wydatków za zwirowanie dróg gminnych winna wynosić 6.000 zł.

Zgodnie z art. 2 ust. 4 Gmina otrzymuje z budżetu państwa zwrot w formie dotacji celowej, części wydatków wykonanych w ramach funduszu za wydatki wykonane w poprzednim roku budżetowym. Tryb zwrotu wydatków określa rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 stycznia 2010 r. w sprawie trybu zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołectkiego (Dz.U. Nr 21, poz. 106). Stosownie do § 2 tego rozporządzenia gmina w dniu 4.05.2011 r. złożyła wniosek o zwrot z budżetu państwa części wydatków gminy wykonanych w ramach funduszu sołectkiego za 2010 r. zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik do rozporządzenia. W przedmiotowym wniosku gmina wskazała, że wykonała 179.580,43 zł wydatków wg stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. W związku z faktem, że kwota bazowa w gminie wynosiła 2.261,23 zł i była niższa od średniej kwoty bazowej w skali kraju (2.312,09 zł), jednostka zwróciła się o zwrot wydatków w wysokości 53.874 zł stanowiących 30% wydatków wykonanych gminy (załącznik nr 2/97 do protokołu). Zwrot wydatków wpłynął na rachunek budżetu gminy w dniu 31.08.2011 r. (WB-185) w wysokości 53.874,13 zł.

Reasumując wydatki jednostki poniesione w ramach funduszu sołectkiego na podstawie przyjętych wniosków winny zostać wykazane w sprawozdaniu Rb 28S 44.527,43 zł (po skorygowaniu kwoty wydatków zrealizowanych na zwirowanie z 141.053 zł do 6.000 zł). Prawidłowa kwota, żądanego zwrotu winna wynosić 13.358,23 zł. Dokonując nieprawidłowego wykazania wydatków faktycznie poniesionych w ramach funduszu sołectkiego jednostka uzyskała zwrot wydatków wyższy o 40.515,90 zł od faktycznie należnego. O wyjaśnienie podstaw wykazania zawyżonych wydatków zwrócono się do Skarbnika i Wójta Gminy zał. nr 2/98 do protokołu. W przedłożonych wyjaśnieniach Wójt Krzysztof Wądołowski wskazał, że Skarbnik nie poinformował jego o faktycznym poniesieniu wydatku w roku 2011 natomiast Skarbnik wskazała, że kolumnę „Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołectkiego” zrozumiwała jako wydatki poniesione, mimo że nie zapłacone.

Ponadto należy wskazać, że wszystkie wydatki zostały dokonane w oparciu o wnioski nie spełniające wymogów ustawy z wyjątkiem wniosku sołectwa Stare Grabowo. W związku z czym zwrot 30% wydatków przysługiwał jednostce w odniesieniu do wydatków poniesionych w ramach funduszu przez to sołectwo w wysokości 6.504 zł. Z uwagi jednak na fakt, że wydatki w ramach funduszu na zwirowanie dróg w/w sołectwie poniesiono dopiero w 2011 r. Wysokość zwrotu przysługującego Gminie winna wynosić 0 zł.

[Handwritten signatures]

**NACZELNIK
WYDZIAŁU KONTROLI**

[Handwritten signature]

**ZA ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM**